

Forfatter: Wied, Gustav

Titel: EN KANETUR

Citation: Wied, Gustav: "EN KANETUR", i Wied, Gustav: *Menneskenes Børn. Silhuetter. 1966*, udg. af Villadsen ; Christensen , Rosenkilde og Bagger, 1966-, s. 190. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-wied02val-shoot-workid71784.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Menneskenes Børn. Silhuetter. 1966

EN KANETUR

- Saa vælter De ham altsaa! sagde Godsejeren, han stod i Gaarddøren i klædeligt Formiddagstoilette: graa Benklæder og graa Jakke med lysebrunt Silkefor og Silkeopslag paa Krave og Ærmer. Han toede sine bløde, hvide Hænder indeni hinanden og gyste let i Rimtaagen, der masede sig som en Sky ind gennem Døraabningen.

- Naa Luna! sagde han - vil Du staa!

Og den fintbyggede, graablommede Blodshoppe foran Kanen for sammen og stod et Øjeblik uden at røre en Muskel. Men straks efter begyndte den atter at danse under Kanetæppet og at virre med Hovedet, hvor den højrrøde "Svejfer" bevægede sig frem og tilbage og kildrede Dyret om Ørene.

- Luna!

Og Hesten stod igen stiv som en Statue.

Og ved Siden stod Kusken og holdt de mørkerøde Liner, der skinnede som Blodstriber mod den hvide Sne, som laa favnehøjt i Midten af Borggaarden; helt op til Urnen ovenpaa Springvandet. Og Tjeneren gik rundt omkring Kanen og stoppede det langhaarede Bjørneskindstæppe ned om Fødderne paa den tykke Maler, for hvem jeg skulde være Kusk.

- I er altsaa hér tilbage til Middag Klokken seks! sagde Godsejeren.

- Syv! sagde jeg.

- Naa, syv da, men heller ikke senere!

Jeg var iført Overfrakke og Rejsekappe, laadden Hue, uldne Vanter og lange Støvler; og det var kun med yderste Møje, at jeg formaaede at sætte mig op at ride paa Kuskesædet bag paa Kanen.

191

- Gi' mig saa Tømmerne, Kristjan!

Kusken rakte mig Tømmerne og Tjeneren gav mig Kanepisken. Luna stejlede og rystede sig saa Svejferen nikkede, og Klokkerne kimedede, og store, faste Snekager fløj op fra Dyrets Hove op mod Kanetæppet.

Jeg lagde hurtig Tømmerne til Rette, én paa hver Side af Malerens Hals. Saa slog jeg et mægtigt Knald med Pisken, og Hesten for frem. Og i susende Fart gik det ned gennem Borggaarden, ned mod Broen over Voldgraven.

- Husk saa at vælte ham! raabte Godsejeren efter os.

Og Kusk og Tjener grinede skummelt og pligtskyldigst.

Vi drejede om forbi Ladegaarden, hvor Istappene hang ned fra Kostaldstaget tre-fire Alen lange, og gulbrune af den smeltede Sne, der var sivet ned langs Straaene.

Saa drejede vi tilhøjre op ad Bakken og fulgte Vejen, der løber langs Skovbrynet. Træer og Buske stod hvidpudrede af Rimtaagen; og set heroppe fra lignede Skoven med sine Slugter og Smaahøje, sine knudrede Ege og slanke Bøge en stor, stille Eventyrhave, hvor alt levende var stivnet under en mægtig Troldmands Tryllestav; hvor Dyr og Fugle var flygtet bort, og hvor Træer og Buske og Græs og Urter og de høje, svajende Siv langs Aaens Bredder i én eneste Nat var blevet at se til, som var det altsammen kunstfærdig opbygget af smaabitte blinkende Krystaller af mælkefarvet Glas.

- De skulde male det dér nede! sagde jeg og pegede med Pisken.

Maleren skudrede sig dybere ned i sit Bjørneskind, smøgende kraftigt paa sin Cigar og mumlede:

- Ja vent bare til det bliver Sommer!

- Hvor langt er der egentlig til Sæby? spurgte jeg lidt efter.

- Aa, en lille Mils Vej, vel.
- Er Vejen god?
- Næj; Forvalteren sagde, at den var ufremkommelig.
- Naa, ja saa vælter vi jo nok med Guds Hjælp.
- Det har ikke noget at sige, mumlede Maleren - naar bare han melder mig det i Forvejen!

Jeg havde holdt Luna i Skridt, saalænge vi kørte op ad 192 Bakken langs Skoven. Men saasnart vi var oppe over Bakkekammen og var drejet tilvenstre forbi Anne Halbergs Hus, gav jeg los paa Linerne og slog Knald med Pisken.

Hesten sprang frem, og det gav et Ryk i Kanen, saa jeg først gik bag over paa min Pind af et Sæde og dernæst frem over, saa at mit Hoved dukkede helt ned paa Siden af Maleren.

- Vil De kysse? gryntede han og drejede Ansigtet halvt om mod mig.
- Nej Tak, sagde jeg - - ellers Tak!

Nu gik det i strygende Fart hen ad Vejen, der strakte sig mellem flade Marker, üvor Sneen ikke havde kunne fyge sammen i Dynger. Luna rejste Halsen og prustede og slog med Hovedet, saa den røde Hestehale oppe mellem Ørene paa den svajede fra den ene Side til den anden.

- Det er Fanden til Fart! sagde Maleren - hun tror vist ikke, hun skal længere end til Frederikshavn.
- Ja, saa tror hun sgu fejl! sagde jeg.
- Det gør hun! sagde Maleren.

Og vi for videre. Forbi nogle enkelte spredte Huse, der laa langs Vejen, og paa hvis Istappes Længde man kunde se, i hvilke Stuer der blev fyret til daglig; thi hvor der sjældent kom noget i Kakkellovnen, var Tappene kun et Par Tommer lange, medens de paa de mere velhavende Huse var en to-tre Alen.

- Hvad er det for en Bygning, som ligger dér? spurgte jeg.
- Det er en Forsamlingsbygning.
- Hvem forsamler sig dér?

- Folket! brummede Maleren - Folket i Sorg og Folket i Glæde, Folket, naar det skal grine, og Folket, naar det skal græde!

- Det var Ret! sagde jeg - nu kommer der nok Liv i Dem, gamle Jordaens! - - Og jeg gav mig til at karresere Maleren bag Øret med Skaftet af Kanepisken.

- La' være! vrissede han - pas Deres Nærings

Mere fik Manden ikke sagt; thi i samme Øjeblik laa vi begge med Ansigtet begravet dybt nede i en Snedrive. Jeg havde boret begge mine Arme lodret ned i Sneen og 193 havde beholdt Tømmerne i Hænderne; men havde desværre ogsaa paa den- vidunderligste Maade faaet snoet dem om Benene. Luna stejlede og halede i Linerne og fik mig halet halvt om paa Siden, saa at jeg fik Ansigtet fri.

- Stille Luna! vil Du staa, dit Bæst! skældte jeg, skønt Dyret jo var i sin gode Ret til at være urolig og rimeligvis ganske uskyldig i det forefaldne.

Jeg kiggede til Siden og saa' Maleren ligge som en uhyre Byldt et Par Alen fra mig. Det var, som var han gaaet til Ro i en grønlandsk Sovepose.

- Jordaens, sagde jeg - hvordan har De det?

Posen vred og væltede sig og gjorde forgæves Anstrengelser for at komme om paa Ryggen. Endelig lykkedes det den at faa lettet sig lidt, og jeg saa' Malerens skæggede Ansigt, der missede Sneen ud af Øjnene, spyttede og hostede. Saa fik han ogsaa halet en Arm frem.

- Jeg har sgu plukket Anemoner! sagde han og viste en Tot vissent Græs, som hans Fingre krampagtig havde haget sig fast i nede under Sneen.

- Kan De ikke komme hen og hjælpe mig? bad jeg. - Det er mig aldeles umuligt at rejse mig ... Luna, vil

Du staa!

- Er det kanske *mig*, der har væltet *Dem*? spurgte Maleren. - Og saa har jeg faaet min Cigar helt ned paa Drøvlen! brummede han og spyttede.

- Ja, den skal jeg nok ta' op! sagde jeg - kom bare hen og hjælp mig! Luna, for ...!

Maleren rejste sig op paa Knæene. Han laa paa Bjørneskindet og havde Rejsetæppet over sig. Nu lignede han livagtig en Eskimo, en fed og noget forbitret Eskimo.

- Puhhh! blæste han, da han endelig var kommen paa Benene. Derpaa saa' han sig omkring med store ransagende Øjne, som om han ventede, at der skulde være foregaaet en eller anden Revolution i Landskabet.

Og saa satte han sig ganske sindig ned paa den væltede Kane.

- Hva' Fanden! sagde jeg ikke uden Forundring - er det Deres Mening at lade mig ligge hér og omkomme?

- Paa ingen Maade! sagde Maleren.

194

- Tør jeg spørge, hvad er da Deres ærede Hensigt?

- Naa-aa, har De kunnet vælte selv, saa er De vel ogsaa Mand for selv at kunne komme op igen.

- Gu' er jeg ej! sagde jeg harmfuld - jeg ligger jo hér med det ene Ben paa det utroligste viklet ind i det andet; og saa har jeg al den Masse Tøj paa!

~ Ja, saa fryser De jo da ikke!

-- Nu skal Fanden flytte og føre Dem, hvis De ikke kommer og hjælper mig! sagde jeg og vred paa Kroppen for at faa Benene fri. Men Liner og Frakker og Støvler og Ben havde i den Grad vrøvlet sig ind i hverandre, at jeg bare sank dybere ned i Snedriften. - Luna vil Du staa, din Djævel! ... Kommer De saa?

Maleren rejste sig fra Kanen, gik hen ved Hovedet af Hesten og gav sig til at klappe den og stryge den beroligende ned over Halsen.

- Saa, saa, saa gamle Tøs! sagde han. - Kan Du se ham dér ligger? vedblev han saa og drejede Lunas Hoved om mod mig - véd Du, hvad han *ikke* er? han er paa ingen Maade tilfreds med det nuværende Ministerium!

- Bandit! sagde jeg og rakte Tunge.

- Naa, saa De er af *den* Slags! nikkede Maleren - det var saamænd da rart, at jeg endelig engang fik Indblik i Deres sande Karakter!

Derpaa knappede han langsomt et Par Frakker op og hentede et Cigarfoderal frem; tog en Cigar, puttede Foderalet i Lommen igen, skar Spidsen af Cigaren, fiskede en Æske Tændstikker op af en favnedyb Inderlomme, stak Cigaren i Manden, rev en Tændstik af, tændte omhyggelig, lod Æsken dumpe tilbage i Lommen, knappede begge Frakkerne og kom saa dumpjende hen og stillede sig lige foran mig.

Jeg svedte af Raseri.

- Maa jcg dog ikke hjælpe Dem? spurgte han med et Smil som en nyslaaet Kammerjunker.

- Aa, gaa ad Helvede til! sagde jeg.

Men han bøjede sig hjertevindende ned over mig.

- Rør mig ikke! sagde jeg - rør mig ikke! jeg vil før ligge hér og dø til Verdens Errde!

- Men De maa sværge paa, at De intet ondt vil foretage 195 Dem, naar De atter kommer paa Benene! vedblev han uforstyrrelig.

- Ja-a, sagde jeg - jeg ... jeg vil bare myrde Dem!

- Sværg saa!

- Hva' skal jeg sværge?

- Sværg ved alt, hvad der er Dem helligt!

- Der er sgu'et, der er mig helligt!

- Sværger De saa?

- Ja-a-a!

- At De intet som helst nederdrægtigt vil foretage Dem, være sig imod mig eller min Ære, Liv eller Gods?

- Ja-a-a-a!

- Kom saa da Lamseben! sagde han og tog fat med en Haand i hver af mine Skuldre og rejste mig.

- *Men skælde Dem ud* har jeg Lov til! sagde jeg, saasntart jeg følte fast Grund under Fødderne.

- Ja, det er da et Spørgsmaal! sagde Maleren - for ærekrænkende Betegnelser har De ikke Lov at bruge!

- Aa, gaa hjem og læg Dem, De ... Rakkerpukkel! De Hurtigmaler! De ... De Koprofag!

- Ja,, det sidste véd jeg ikke, om jeg kan lade passere, sagde han - for det véd jeg ikke, hvad er.

- Bølølø! vrængede jeg, idet jeg paa en højst foragtelig Maade lod min Tungespids spille rundt mellem mine hftivtaabne Læber.

- Ja, uarticulerede Lyde generer mig ikke! sagde Maleren overlegent - det var kun vore første Forældre, det gjorde Indtryk paa! ... Men skal vi nu ikke se at komme af Sted? Husk Vejen er ufremkommelig.

Luna stod og stampe i Sneen og tyggede paa Bidslet.

- Jo, rejs saa Kanen!

Maleren tog med én Haand fat i Kuskesædet bag paa og drejede Køretøjet op paa Mederne igen.

- Det er ogsaa en Nøddeskal at betro sit Liv og sin Berømmelse til! brummede han.

- Aa, Kanen er vel lige saa stor som Berømmelsen!

- Ond og dog saa henrivende! nikkede Maleren. - Maa jeg byde Dem min Arm?

- Hold Bøtte og skrup op! sagde jeg.

196

- Saagerne! sagde Maleren.

Og saa krøb han igen ned i Soveposen mellem Rejsetæppet og Bjørneskindet, medens jeg atter besteg Kuskesædet.

- Saa Luna! sagde jeg og knaldede - nu gaar 'en godt igen.

Og Luna sprang til, rev Kanen ud af Driven og ud paa Vejen; og for i rask Fart videre.

Maleren sad og dampede som en Kalkovn og nynnede dertil en forslagen Melodi. Men pludselig vendte han sig om mod mig og spurgte:

- Var det med Vilje?

- Næi! sagde jeg - Gu' var det ej! for saa ha'de jeg vel nok reserveret mig selv en bedre Plads!

Vi var nu nede ved Landevejen; og da vi skulde dreje om Hjørnet, vilde Hesten naturligvis ind ad Frederikshavn til.

- Næ, næ, Luna! den gaar ikke! vi skal til Sæby i Dag, min Pige! sagde jeg og halede i højre Line.

Luna vrissede med Hovedet og dansede og kvistede med Halen under Kanetæppet for at udtrykke sin Misbilligelse. Men den maatte jo herom. Dog undlod den ikke at sende et Sideblik ned ad Frederikshavnsvejen, et Sideblik saa fuldt af smertelig Skuffelse og sugende Længsel, at jeg et Øjeblik frygtede for, at den skulde blive skeløjet for Resten af sine Dage.

- Naa! brummede Maleren og pegede frem ad Vejen, hvor vi skulde køre - den ser sgu livlig ud!

Jeg kiggede:

Paa begge Sider af Vejen laa der tre-fire Alen høje Snedriver, og Sporene imellem dem mandede snart ud i dybe Huller; og snart var der kun Hul paa den ene Side, medens det andet Spor løb op over en Drive Sne, der var stampet haard af Mennesker og Dyr og forvandlet til Is af skiftende Tø og Frost.

Jeg saa' det, og jeg vil ikke nægte, at mit Hjerte glædede sig ved dette Syn, thi Hævnen sad spændstig og krum som et Kattedyr og lurede derinde.

- Naa-aa, sagde jeg fortrøstningsfuldt - det er da ikke saa forfærdeligt! Kanen er jo smalsporet, saa vi kan vel køre udenom Hullerne.

197

Og jeg smurte paa Hesten.

Maleren sad med Hænderne stemmet imod Armene paa Kanesædet. Og snart for han op og satte sig paa den ene Arm og snart ned igen og op paa den anden, alt eftersom Fartøjet rutede ned i Hullerne til højre eller venstre. Og imellemstunder gik han forover og borede Næsen undersøgende ned i Bjørneskindet. Men der var ogsaa Tider, hvor han laa ret hyggeligt strakt lige ud paa Ryggen med Cigaren og Næsen lodret i Vejret; og det var, naar vi arbejdede os op fra et eller andet Dyb ad en Skraaning saa stejl som et Kirketaarn.

Jeg sad og dinglede paa mit Kuskesæde og holdt Balancen ved uophørlig at lade min Overkrop beskrive et Kegleomrids med Toppunkt et Sted nede i mit Mellemgulv og med Grundfladen i Plan med Pullen af min laadne Hue. Men hvad kan man ikke udholde med et Smil, naar Hævnen sidder i En! thi dette var i Sandhed som at køre henover Cordilleras des los Andes paa langs.

- Puhhh! stønnede Maleren, da vi igen for med den ene Mede ned i et uransageligt Dyb og straks derpaa op igen og med hele Kanen ned i en lodret Schacht, hvor vi blev siddende - Puhhh! dette hér er sgu akkurat som at køre over Cordilleras des los Andes!

- De kommer for sent! sagde jeg -- det *har* jeg skrevet!

- Hva'?

- Naa, Luna! sagde jeg - op med vos! hyp gamle! holla! ... Un-naada!

Og jeg drev Hesten et Slag henover Siden med min Svøbe. Det hjalp; Dyret lagde sig frem i Selen og halede til! og vi var atter paa Jordens Overflade.

Nu kom der en lang Strækning pænt Føre, hvor Vejen var glat og bar for Driver, og hvor man til venstre havde Udsigt over nogle flade Enge og Marker til Kattegattet, der var islagt og tomt og øde helt ud til den graa Horisont. Og til højre, et Par Hundrede Alen fra Vejen, hævede Bangsbos vældige Bakker sig brat skraanende i Vejret.

Jeg holdt Luna lidt-an og kørte langsommere.

- Hva' nu? brummede Maleren, der sad og syslede med en frisk Cigar, som han skulde have tændt. - Aa, bid mig 198 den Spids a'! sagde han og rakte Cigaren bag over Skulderen op imod mig.

- Vil De rende og hoppe! sagde jeg og knipsede til hans Fingre, saa Cigaren fløj fra ham over i Grøften.

- Bæst! skældte han - De glemmer nok, at De har svoret paa hverken at være mig til Skade paa Ære, Liv eller Gods!

- Det var jo én af Godsejerens! sagde jeg.

- Hum! men jeg ha'de sgu da selv stjaalet den! brummede han.

Og saa tog han en ny Cigar frem af Foderalet, bed Spidsen af den og tændte.

Imidlertid sad jeg og saa' paa Landskabet omkring mig.

De snedækte Bakker til højre saa' i Taagen ud, som om de var en Forjættelse fra Himmelen med dens graahvide Snelag. Hist og hér stod en Busk eller et Træ og dannede en mørkere Oase i alt det hvide. Taagen var bleven tættere, og store løsrevne Flager sank langsomt ned fra Bakkekammen ned mod Marken; hævede sig og sank igen og tilhylede Træerne og Buskene som med et stort, blødt, bevægeligt Florstæppe ... Midtvejs oppe paa Bakken laa et lille Hus med hvide Vægge og hvidt snedækket Tag. Jeg saa' en lille sort Mand komme stavrende op mod det. Hvert Øjeblik løftede han Hovedet for at se, hvor langt han endnu

havde tilbage. Nu stod han stille foran Hegnet omkring Haven. Nu gik han igennem Laagen op og imod Huset. Nu løftede han Armen for at lægge Haanden paa Klinken. Da dalede der fra Bakkens Top en stor, blød Taagedyne langsomt ned. Og et Øjeblik efter var Mand og Hus forsvundne.

- Kør langsomt, Kusk, vi kommer tidsnok hjem! citerede Maleren. - Kunde De ikke gi' Pegasen en lille Opmuntring? spurgte han saa - Husk paa, vi skal til Sæby og tilbage igen.

- Ja, navnlig tilbage igen! sagde jeg, samlede Tøjlerne og slog et Knald.

Og nu kørte vi af Sted, saa Sneklumperne fra Hestens Hove fløj op mod Kanetæppet, splintredes og føg ind igennem Maskerne og lagde sig som Pudder over Bjørneskindet og op ad Malerens Frakke.

199

- Med Sorgen og Glæde hold Maade! brummede han og børstede Sneen af sig. - Kunde man ikke i en snæver Vending kalde det et *Isskab* P spurgte han lidt efter og slog ud med Haanden i Retning af det tillagte Kattegat.

- Jo-o, sagde jeg - men det skulde da ogsaa være i en *mejet* snæver!

Nu var det gode Føre forbi, og vi kørte atter ind mellem to høje Snevolde, der havde dannet sig i Læ af to Tjørnehække, som groede paa begge Sider af Landevejen.

- Ok Gud! sagde Maleren.

Han sagde ikke andet, men han sukkede derved som en livstræt Flodhest og stemmede paany Hænderne mod Sædets Arme.

Og saa begyndte vi igen at fare ned i Afgrunde og op paa Bjærgtinder. Vi blev skvulpet og rystet og stødt og dunket, saa hver Knokkel i vor Krop blev lokket ud af sit medfødte Leje.

- Puhhh! sagde Maleren for tredje Gang.

- Ja-a-a! sagde jeg. Og vi nærrede begge et stille Ønske om at vende Næsen hjemad; men ingen af os havde moralsk Mod nok til at iklæde dette Ønske Ord.

- Hvor langt er der egentlig til Sæby? spurgte jeg.

- Aa, en ti-tolv engelske Mil! sagde han.

Og saa kørte vi gudhengivent videre.

Vorherre skal vide, at jeg ikke paa nogen Maade længere følte nogensomhelst Trang til Hævn, men drejede forsigtig af for alle Ujævnheder og holdt Tungen lige i Munden overfor Kløfter og Svælg.

- Vi kommer vist ikke hjem til Middag! forsøgte Maleren.

- Nej, det gør vi ikke! Sagde jeg. - Men hvorfor vilde De absolut til Sæby?

- Det var jo Dem!

- Ja, for De sa'e, at der var saa kønt!

- Tja-a ...

- Og at Vejen var saa morsom.

- Jamen *det* er den sgu da osse! Pause.

- Hvad mon dér er paa Færde oppe? spurgte jeg lidt 200 efter og pegede med Pисken op ad Landevejen, hvor der syntes at staa en hel Mængde Mennesker, Heste og Vogne.

- Naa-aa, det er vel en eller anden heldig Sjæl, der har brækket Halsen! mente Maleren.

- Skynd sig lidt Luna! hypsa gamle! opmuntrede jeg Gangeren. Og vi dinglede af Sted over Bjærg og Dal, saa min Passager bed Spidsen af sit Ravrør. - Det er en Hest, der er falden! meldte jeg fra mit ophøjede Sæde - og der staar to Mænd forsamlede omkring den!

- Naà ...

- Og saa holder der nogle Vogne og spærrer Vejen!

- Aa Gud Fader ske Lov! sagde Maleren.

Nu var vi ikke mere end et halvt Hundrede Alen fra Vognene. Jeg saa' Hesten ligge i Sneen inde ved Vejkanten, og jeg saa' Mændene, en lille tyk én, og en lang tynd én, staa tankefuldt bøjet over Dyret.

Saa slog jeg et Knald, og vi kørte standsmæssigt op foran Gerningsstedet.

- Vi maa da af og hjælpe dem! sagde Maleren geskæftig.

- Ja, naturligvis! sagde jeg.

Og atter havde vi samme Tanke. Vi kunde se det paa hinandens Øjne, men vi holdt Munden tæt i.

En af Mændene, den lille tykke, kom hen til vor Kane. Han var blaarød i Ansigtet af Fedt og ondt Vejrlig, og han saa' saa alvorlig-bekymret ud, da han med en præsentierende Haandbevægelse bagud sagde:

- Det er en stakkels Mand, hans Hest er falden, og han har Kone og fem Børn hjemme, og han er sæl syg, si'er han!

- Kan De ikke faa den rejst? spurgte jeg.

- Næi! men hvis I vil hjælpe til kanske ... Men jeg tror, den dør.

- Naa-aa

- Jo-o, jeg tror sgu den dør!

- Naa-aa, sagde jeg igen i en potenseret beroligende Tone, idet jeg kravlede ned fra mit Sæde og trak et Par Frakker af - naa-aa, hvorfor skulde den dø?

Ogsaa Maleren littede paa sig og steg frem under sin Dyrehud.

- I kan vist binde Hesten hér i Træet, sagde den tykke 201 og pegede paa en lang Asparagus af et aargammelt Piletræ, der stod nede ved Grøftkanten.

- Tror De, det holder?

- Ja-a; ellers knækker det vel.

Jeg gik hen og surrede de røde Liner om det graa Træ; medens Maleren satte Ild paa en frisk Cigar, og den tykke Bondemand gik rundt og klappede sine to smaa langhaarede Bæster, der stod med ludende Hoveder foran den tungtlæssede Vogn. Og lidt til Siden holdt den anden Vogn, et Enspænderkøretøj, der tilhørte Manden med den forulykkede Hest.

- Ja, saa er det vel bedst, vi ta'r fat! sagde jeg - for vi skal til Sæby og hjem igen inden Aften.

Maleren skulede om efter mig, og jeg saa' uhyre beslutsom ud. Thi jeg vilde ikke være den første til at gi' mig.

Og saa gik vi over paa den anden Side af Vejen, hvor Hesten laa.

Ejermanen stod ret op og ned foran den med bøjet Hoved og sørgmodigt hængende Arme.

- Han har Kone og fem Børn hjemme, repeterede den tykke - og det er hans eneste Hest; og han er sæl syg, si'er han, stakkels Mand; og nu ligger Bæstet hér og dør fra ham!

Hesten laa paa Siden med de tre Ben strakt ud fra sig. Det fjerde Ben, det højre Bagben, var bøjet op under den, og det kunde slet ikke ses. Hovedet havde den lagt ned paa Sneen, og den aandede tungt med udspilede Næsebor og døde, trætte Øjne.

- Han skulde køre a' Vejen, forklarede Bondemanden, - og saa kommer han ned paa den glatte Skraaning, saa falder Hesten, og nu ligger den her og ka' paa ingen optænkelig Maade rejse sig ... Og Manden har fem Børn hjemme, og han er sæl syg, si'er han!

Maleren gik hen til Hestens Ejer og lagde sin Haand paa hans Arm:

- Nu skal vi nok hjælpe Dem! sagde han.

Manden vendte sig om imod os. Det var en høj mørkladen Fyr med Fuldsæk. Paa Hovedet havde han en stor Hætte, eller Kabuds, der var syet af Faareskind med det laadne vendende 202 indad, og den gik ham

ned over Ørene og langt ned i Nakken, ned over Frakkekraven. Han bøjede lidt genert Ansigtet til Siden, thi der trillede ham nogle store Taarer ned ad Kinderne.

- Nu skal vi nok hjælpe Dem! sagde jeg; for ogsaa jeg følte Trang til at sige et Trøstens Ord.

- Ja, det var, da jeg skulde køre a' Vejen, forklarede Kabudsmanden - saa kommer hun jo ned paa den glatte Skraaning, og saa falder hun, og nu ligger hun og kan ikke rejse sig igen,

- Skal vi saa ta' fat? spurgte den tykke for jeg har fem Mil hjem!

Og vi gik alle hen omkring Hesten.

- Se, naar vi nu stikker et Reb ind under hende, foreslog den tykke - og én ta'r fat i Rompen og én i Hovedet og én i Rebet og én gi'er hende no'en Rap a' Pisken.

- Det kan jeg! sagde en lille tyndbenet Mandsperson, som pludselig stod midt iblandt os - det kan jeg!

Vi havde slet ikke set ham komme, saa optaget havde vi været af Dyret. Han saa' ud til at være en af disse letbenede Snrøaskrædere, der ved Vintertide gaar paa Omgang hos Bønderne og bjærger Føden og en femogtyve Øre pr. Dag ved at lappe og stoppe.

Nu blev Rebet anbragt omkring Hesten. Det var den tykke Bondemand, der borede det ind under den gennem Sneen. Han og Maleren tog saa fat i det, jeg i Dyrets Hoved, Ejeren i "Rompen", og den lille Skræder stod parat med Pisken.

- Saa gaar en! sagde den tykke - Hivæ-æ, hop!

Og vi halede allesammen til, medens Skræderen piskede løs, saa Luna«stejlede, og de to smaa langhaarede henne foran Vognen spidsede Øren.

Den syge Hest stak Forbenene frem, løftede Halsen og littede paa Kroppen som for at rejse sig. Men saasnart vi slap Taget i den, faldt den tungt om paa Siden igen og lukkede Øjnene.

- Næi! pustede den tykke Bonde - dette hersens nytter sgunde! hun kreperer!

Kabudsmanden stod sønderknust med Hestehalen j Haanden. 203 Saa slap han den og gik om foran Dyret. Hér lagde han sig paa Knæ nedi Sneen, løftede dens Hoved op i sit Skød og strøg det varsomt ned over Kinden:

- Lille Hoppe, mumlede han - lille Hoppe! og tunge, klare Taarer løb ham ned i Skægget.

Vi stod alle meget alvorlige omkring ham, og særlig saa' Skræderen decideret melankolsk ud.

- Lad os prøve engang til! sagde jeg energisk - Men lad os saa lægge Dækkenet derhenne ind under Forbenene paa den; det har jeg set, de gør inde i København, saa faar Dyret bedre Støtte.

- Ja-a, det kan vi jo gerne prøve, sagde den tykke Bondemand - men det kan sgunde nytte no'et, for hun er dødsdømt.

Men nu blev jeg arrig paa denne velnærede Bondemand; hvorfor gik han hele Tiden og talte om at dø og dø og dø! han kunde jo dog se, hvor nær det gik Kabudsmanden til Hjerte!

- Aa-aa, det er slet ikke sikkert, den dør! sagde jeg jeg har saamænd set utallige Heste leve op igen!

- Og den ser jo slet ikke daarlig ud! supplerede Maleren - den er jo godt i Stand.

- Ja hun fejler ... s'men heller ... ingenting, forsikrede Ejeren - Hun har bare ... lidt Spat ... i det nærmer ... Bagben.

- Jaja! nikkede Dødsengelen halsstarrig - men skal hun ligge hér ret længe, saa fryser hun simpelthen fordærvet!

Jeg gik nu hen og tog Dækkenet henne fra Enspændervognen. Det viste sig at være to opsprættede og paalangs igen sammensyede Sække.

Maleren løftede Hestens Forben, og Sækken blev lagt ind under den.

Saa tog vi fat paa ny og halede og sled. Men Dyret kom bare halvt op paa Siden; og da vi slap, faldt det tungt tilbage. Det huggede Hovedet ned i Sneen og stønnede: Æ-æøff! sagde det, Tungen hang det ud af Munden, medens det bøjede Læberne tilbage og viste sine lange, gulhvide Tænder.

- Her skulde være noget mere Mandskab! sagde den 204 lille Skræder og saa' hjælpeløs ud. - Der ligger en Smedje længere oppe, vedblev han og pegede ud ad Sæbyvejen - naar vi kunde faa fat i Folkene dér, for de har no'en svære Kræfter.

- Vi kan jo køre derop? sagde Maleren henvendt til mig.

- Ja-a! sagde jeg og saa' stift paa ham - det er jo paa vor Vej!

Og Jeg gik hen imod Kanen, hvor Luna hele Tiden havde staaet og danset urolig og ringet med Klokkerne.

Kabudsmanden var igen knælet ned foran sin Hest. Han havde trukket et Hjørne af Sækken ind under dens Hoved og'laa saa og stirrede ned paa det og klappede det, medens han stille rokkede frem og tilbage fremmumlende sit kærtegnende, graadfyldte: Naa, lille Hoppe, aa Herregud lille Hoppe!

Pludselig vendte den tykke Bondemand sig om mod os, der var ved at krybe op i Kanen:

- Skal vi ikke være enige om aa gi' den stakkels Mand hver en Krone? spurgte han - det er hans eneste Hest og han har Kone og fem Børn hjemme, og han er sæl syg, si'er han; og jeg har sgunde Tid og vente længer, for jeg har fem Mil at køre med fuldt Læs; og Dyret hér, det dør sgu!

Og han halede en umaadelig Skindpung op af Lommen og gav Kabudsmanden et Kronestykke! medens Maleren og jeg gav ham hver to Kroner.

- Tak, sagde han - mange Tak; men han saa' ikke op fra Hesten.

Skræderen holdt sig beskeden tilbage. Men pludselig for han med en tre-fire Fingre ned i Foret paa sin Vestelomme og fiskede et Par Femogtyveører frem. Dem overrakte han den hjemsøgte med et stift og hypnotisk Blik.

- Lad os saa komme af Sted til Smedjen! sagde jeg og løste de føde Tømmer fra det graa Piletræ. Og Maleren krøb op i Kanen og forsvandt i Soveposen.

- De skulde lægge noget over Hesten! raabte han til Kabudsmanden. - Og er der ikke lidt Halm i Vognen, De kan sprede ud over den? ... Nu kan vi da gudskelov ikke naa at komme til Sæby! sagde Maleren og gryntede velbehageligt, medens vi strøg af Sted op ad Vejen.

205

- Hvadfornoget? sagde jeg - jo vel skal vi til Sæby! ellers bliver vi til Grin for hele Europa!

- Jamen vi maa da tilbage og hjælpe Manden!

- Naa-aa, det behøves vist ikke. Nu kommer der jo Mandskab nok.

- Vi kan sgu da ikke la' ham ligge og omkomme dér midt paa Landevejen!

-- Det er en *Hoppe!* sagde jeg.

- Hva'?

- Det er en *Hoppe*, gamle Jordaens! det er Hunkøn, det er *hende*, der ligger og dør.

- Ja, det véd jeg sgu nok!

- Jamen De sagde han ...

- Aa gaa ad Hedehusene til!

- Ja, det kan De sagtens sige! men man maa virkelig vide at skelne skarpt mellem Kønnene, min kære, ellers ...

- Vrøv! brummede Maleren.

Og saa holdt vi foran Smedjen.

Lige ved Døren stod en Bredslæde forspændt med to svære Heste; og inde i Smedjen var der forsamlet en syvotte Mandfolk. De hang op ad Dørstolper og sad paa Ambolte og stod lænet op ad Vægge. Alle havde de halvtømte Bajersklasker i Hænderne, og Ilden fra Essen kastede et brunrødt Skær over deres Ansigter og Hænder. Da de hørte Klokkeringningen og saa' Luna og Svejferen og Kanetæppet, satte et Par af dem Flaskerne fra sig og kom ud.

- Hør! sagde jeg og tog til Huen - kan ikke et Par Mand hjælpe os?

Nu kom Smeden frem med Skjorteærmerne smøget op over Albuerne og Ansigt og Hænder grumsede af Sod og Sved.

- Hør - sagde jeg igen - kunde De ikke komme med herop paa Vejen og hjælpe en stakkels Mand med at faa rejst sin Hest?

- Er den kanske faldet? spurgte Smeden.

- Ja, sagde jeg - og nu kan den ikke rejse sig igen. Og aldeles uvilkaarlig tilføjede jeg:

- Og det er hans eneste Hest, og han har Kone og 206 fem Børn hjemme, stakkels Mand, og han selv er syg, si'er han!

- Jo-o, sagde Smeden.

- I kan køre paa min Slæde, sagde en høj, svær Mand, der havde staaet henne i Døren - jeg skal den Vej alligevel ... Kører Herrerne osse tilbages?

Hverken Maleren eller jeg svarede.

- Naa? sagde jeg omsider og puffede ham i Ryggen med Piskeskafte - Vil De til Sæby eller vil De ikke?

- Jeg?

- Ja De! Der skal jo være saa kønt! ... Men De maa skynde Dem lidt at ta' en Bestemmelse, for kommer vi først ind imellem de Bjærge dér, kommer vi aldrig ud igen.

Maleren kastede et Blik op ad Vejen, hvor Driverne laa paa begge Sider saa højt, at de naaede lige op til Pilehovederne. Saa vendte han sig om og saa' mig stift ind i Ansigtet. Og saa sagde han:

- De vil jo lige saa nødig til Sæby som jeg!

- Ja, det véd jeg nok!

- Hvorfor kan De saa ikke ligesaa godt ta' en Bestemmelse?

- Fordi jeg vil ha', at De skal gi' Dem.

- Gi' mig?

- Ja!

- Jeg gi'èr mig sgunde!

- Godt! saa kører vi til Sæby!

Og jeg drejede Luna midt ud paa Vejen.

- Nej, halløj! raabte Maleren og greb fat i Linerne.

- Gi'er De Dem saa? spurgte jeg.

- Næi!

- Vel! - - og jeg slog et Knald, saa Luna begyndte at danse paa Bagbenene.

Bønderne stod og saa' paa os. De forstod aabenbart ikke et Muk af det hele; rimeligvis troede de, vi var beskænkede.

Maleren vedblev at holde fast om Linerne, og Luna rykkede, saa Køretøjet gik baglæns. Pludselig mærkede jeg, at vi begyndte at hælde og sprang af. I samme Øjeblik væltede Kanen, og Maleren trillede ud paa Vejen, krampagtig omklamrende sin Bjørnehud.

207

- Nu gi'er jeg mig! sagde han og blev liggende paa Ryggen med alle fire Ben strakt ud fra sig.

En af Mændene kom løbende til og hjalp ham op.

- Herren sku' ha' ladet Kusken sæl om Tømmen! sagde han.

- Ja-a, det skulde jeg vist! sagde Maleren.

Saa blev han børstet af! Kanen blev bragt paa ret Køl og vendt, og lidt efter rutchede vi af Sted samme Vej, vi var kommet. Bagefter kørte Slæden med Mandskabet.

- Jordaens? begyndte jeg og prikkede Maleren i Ryggen - gamle Jordaens?

- Hum!

- Hvordan gaar 'et?

- Jo Tak!

- Vend Dem lidt om ...

- Hva' skal jeg?

- Ja vend Dem bare om ...

Maleren drejede Ansigtet om mod mig. Jeg nikkede mildt og venligt ned til ham og kneb det ene Øje sammen:

- Gamle? sagde jeg - hva', gamle? hvem var saa det, der ga-a sig?

- Gimmerjøde! mumlede Maleren og snurrede Hovedet bort igen.

Luna hoppede og sprang og dansede foran Kanen og travede af Sted, saa Slæden bag os kom langt agterud.

Da vi naaede hen til Enspænderkøretøjet, var den tykke Bondemand og hans Vogn borte, og den hypnotiske Skræder forsvundet med dem. Men Kabudsmanden laa endnu paa Knæ foran sin Hest og holdt dens Hoved i sit Skød. Han havde taget sin Frakke af og bredt den ud over Dyret sammen med Sækkene. Men hvad der rørte mig mest, var dog det, at han havde skrabet en halv Snes Halmstraa sammen henne fra sit Køretøj og anbragt dem langs hen med den Side af Hesten, der vendte ned mod Sneen. Det kunde jeg ha' indstillet ham til Ridder af Dannebrog for!

- Nu kommer der Hjælp! raabte jeg til Manden og vilde holde Luna an ...

Men Luna vilde videre, nu den var paa Vejen hjem.

208

- Aa Snak! - sagde jeg - vil Du staa din ...! Du maa dog virkelig se, om de faar din Søster paa Benene.

Men Hesten rystede paa Hovedet. Den brød sig nok Fanden om sin Søster.

- Ja, det er nu ligemeget, sagde jeg - men staa skal Du!

Og jeg slog et knitrende Knald med Piskan, idet jeg samtidig strammede Tøjlerne. Luna gik til Vejrs som en Daahjort, saa Klokkerne kimedede, og Kanestængerne knagede.

- Naa? sagde jeg - *staar* Du saa!

Og Dyret stod from som et Lam og dikkede med Halen.

- De har dog en umaadelig Magt over Dyrene! sagde Maleren.

- Ja, og over Menn-eskene! nikkede jeg. - Vil De holde Linerne?

Maleren tog Tømmen ud af Haanden paa mig; og jeg kravlede ned.

- Er det Mening, at jeg skal blive siddende hér? spurgte han.

- Ja.

- Hvorlænge antager De ...?

- Aa, det varer vist ikke saa længe.

- Men hvis jeg nu kører fra Dem?

- Det gør De ikke.

- Naa ikke?

- Næi.

- Og hvorfor?

- Fordi De ikke tør, kære! ... De vilde simpelthen ende et Steds oppe i den botniske Bugt eller nede i det smalle Farvand mellem Rygen og Fastlandet, om De overtog Regeringen.

- Og De er simpelthen noget med det mere viskæftede, jeg har kendt! mumlede Maleren - De cand. phil.

- Ja, De savner jo som bekendt ethvert Spor af klassisk Dannelse, saa De kan naturligvis ...

- Bøh! sagde Maleren og stak sin brændende Cigar lige op i .Næsen paa mig.

Og jeg for væk.

Nu var Slæden naaet ned til os, og Mandskabet hoppede ud.

209

Smeden stillede sig hen foran den styrtede Hest og mønstrede den med Kendermine.

- Den ser jo mejet godt ud! nikkede han anerkendende - det er sgu ikke a' Mangel, at den ligger dér!

Og alle de andre Mænd sagde ogsaa, at det ikke var af Mangel.

- Nej, hun fejler saamænd ingenting, sagde Kabudsmanden- med sin sørgmodige Stemme - hun har bare Spat i det nærmer Bagben.

- Du kan ikke faa hende op? spurgte Smeden.

- Næi, sagde Manden - hun vil paa ingen Maade op. Men nu er der da sendt én over paa Gaarden derovre efter en Slurk Brændevin.

- Naa, ja det er sgu godt i alle Begivenheder! nikkede Smeden og gik hen til Slæden og tog en Visk Halm.

Hesten laa endnu bestandig fladt ned i Sneen med Benene strakt fra sig og med lukkede Øjne.

- La' vos gnide hende lidt, saa hun kan faa Varme i Kroppen! sagde Smeden og kom tilbage med Halmvisken, som han fordelte til nogle af de omstaaende.

Saa fjernede han Frakken og Sækkene, der laa over Dyret; og en tre-fire Mand gav sig til at gnide det paa Kroppen og Benene, mest paa Benene.

- Der er han med Brændevinen, sagde Kabudsmanden glad og pegede ud over den hvide Snemark, hvor et sort Menneske kom travende med en Flaske i Haanden.

- Har vi ikke et Reb til at stikke under hende? spurgte Smeden.

- Der sidder ét fra før, sagde jeg.

- Naa ... Tyl det saa i hende, vedblev han, da Mennesket var naaet hen til os med Brændevinsflasken. Det var en Sodavandsflaske, og den var fuld til Proppen.

- Ka' hun døje det hele? spurgte en af Mændene.

- Ellers ku' Du vel hjælpe hinde, Morten Strandskov? sagde en anden.

- Ja - ha! grinte Morten - jæ er en møjet villig Mandsperson!

Kabudsmanden tog nu Brændevinsflasken i venstre Haand; derpaa lagde han sin højre tværs over Dyrets Ansigt nede 210 ved Mulen og borede Tommelfingeren fra den ene Side og de andre Fingre fra den anden ind mellem dens Læber. Hesten gabede og vred med Hovedet for at slippe fri, men Manden klemte det fast ind under sin Arm, tog Proppen af Flasken med Tænderne, vendte Bunden i Vejret paa den og lod Indholdet løbe ned i Dyrets Hals til sidste Draabe. Derpaa rejste han sig og rakte tavs Flasken til den, der havde bragt den.

Vi stod allesammen andægtige og saa' paa Hesten, hvis Hoved igen var sunket ned paa Sneen.

- Nu værker det! udbrød saa Smeden pludselig.

Dyret aabnede langsomt Øjnene, prustede og saa' sig om. Og da det fik Øje paa nogle Halmstraa, der laa i Nærheden, lettede det paa Hovedet og drejede paa Halsen, samlede Straaene op med Læberne og begyndte at gumle paa dem.

- Haa, haa! lo Smeden - hun vil sgu ha' Brød til Snapsen, den Filfresser!

- Nu æder hun! sagde Kabudsmanden, og gennem hans Øjne kunde man, se lige ind i den syvende Himmel.

Hesten begyndte at klippe med Ørene og nikke og pruste og kviste med Halen. Den plirede gemytlig til os med Øjnene og smilede - eller det saa' da i alt Fald ud, som den smilede: den trak Mundvigene op og viste sine Tænder.

Derpaa begyndte den at sprælle med Benene og gøre Forsøg paa at rejse sig. Men *det* kunde den dog ikke.

- Det er dog alligevel svært saa en Snaps kan sætte Kulør i Mekanismen! sagde Morten Strandskov og saa' næsten misundelig ud.

- Ja, nu er det vist bedst vi ta'r fat! sagde Smeden.

Og Mændene fordelte sig hurtig paa begge Sider af Dyret, der stadig laa og smilte fornøjeligen og tyggede paa Halmen. Et Par Stykker tog fat i Rebet og et Par i Halen. Medens fire Mand satte sig paa Hug og stemmede Ryggen mod Hestens bortvendte Side.

- Saa begynder vi! sagde Smeden - hi-vææ-hoj! ... Nu kommer hun! nu kommer hun! ... En Gang til! ... hivæææ-hoo! ... Der er hun sgu!

Og virkelig stod Hesten pludselig oprejst midt iblandt os. Den stod paa tre Bea; det fjerde, som den havde ligget paa, 211 og som var det med Spatten, holdt den krampagtig trukket op under sig.

Kabudsmanden stod med et stort Smil over hele Ansigtet og saa' fra den ene til den anden. Saa gik han hen og lagde Dyrets Mule op mod sin skæggede Kind. Og saa fik han Luft:

- Lille Hoppe, sagde han og strøg Dyret blødt over Mulen - er hun nu glad igen, lille Hoppe?

Smeden, der paa ny havde lavet sig en Halmvisk, stod og gned Varme i det spattede Ben.

- Skal vi saa prøve, om hun kan røre paa sig? spurgte han. - Men I maa ikke slippe!

Alle Mand satte Ryggene fast ind til Hestens Sider, og Ejeren tog den i Pandelokken og trak til.

- Naa! sagde Smeden - kan hun flytte sig! Og han gav Dyret et Dask med den flade Haand paa Laaret.

Jo, hun kunde flytte sig! Hun gik endogsaa helt midt ud paa Landevejen!

- Saa blev den Gedde kogt! nikkede Smeden. - Nu er 'et om hun kan klare for sig uden Stivere!

Mændene skubbede sig forsigtigt bort.

Jo, hun kunde ogsaa klare for sig i den Henseende. Hun stod sikkert nok paa de tre Ben; og det fjerde støttede hun koket med Taaspidsen mod Jorden. Hun lignede *en* ældre Danserinde, der lige har gjort en lidt anstrengende Pirouette.

Kabudsmanden slap Taget i hendes Pandelok og foldede andægtig Hænderne. Og Smeden og hans Bande stod omkring Parret stive og højtidelige, som om det hele Oprin skulde fotograferes.

Nu gik jeg hen til Luna og Maleren:

- Saa er det vel bedst, vi kommer af Sted? spurgte jeg.

- Det har sgu været bedst længe! mumlede Maleren, der for Resten laa meget hyggeligt i Posen og dampede paa sin syttende Cigar.

Kabudsmanden nærmede sig, men blev staaende i en firefem Skridts Afstand.

- Det er vel bedst, I faar de Kroner igen, sagde han og famlede med Fingrene i Bukselommen - for nu klarer Hoppen sig jo.

Jeg slog afværgende ud med Haanden, og Maleren tog Cigaren af Munden:

- Nej, vist ikke, min gode Mand! sagde han - Pengene skal De sgu beholde! ellers faar vi jo sorte Børn!

- N-aa gør I det, sagde Manden og trak synlig lettet Haanden op af Lommen igen. - Men, saa vil jeg da si'e Jer saa mange Tak.

- Sæl Tak! Sæl Tak! sagde vi. Han traadte nærmere hen til Kanen.

- Det var da et Stadsdyr, I har dér! sagde han - hun kunde da nok hoppe op igen, om hun faldt.

- Ja det kan De stole paa, sagde jeg - hun hopper sommetider over Telegrafstængerne!

- *Gør* hun! sagde Kabudsmanden "entrüstet" - ja der er jo uhyre Forskel paa Heste.

Nu kom ogsaa Smeden og hans Mandskab anstigende for at taksere Luna.

- Nej, nu er det vist bedst vi kører! sagde jeg og strammede Linerne. - Farvel Folkens!

- Farvel og Tak! nikkede Kabudsmanden.

Ogsaa Maleren sagde rimeligvis Farvel. Men det var der ingen, der hørte, thi Luna for af Sted, som om der sad en antændt Fyrsvamp under Haleroden.

- Pas dog paa Hul-ullerne! stønnede min Passager. Men baade Hesten, og jeg mente, at vi kunde lige saa godt springe som krybe i dem; og vi rystedes af Sted gennem Kløfter og over Tinder, saa hver Pille Kød paa vor Krop bævede som Aal i Gelé.

Da vi nærmede os Vejen, hvor vi skulde dreje ind over Markerne, sagde Maleren:

- Vi kan da ikke være bekendt at komme hjem allerede nu?

- Næ-i, sagde jeg - vi kører ind paa Hoffmann, og saa gi'er De Portvin.

Vejen fra Omdrejningen og ind til Frederikshavn var plan som et Logulv, og da jeg først havde faaet gjort Luna begribeligt, at vi ønskede at gæste denne By, gik det fort med klingende Klokker og bølgende Kanetæppe, saa at alle de 213 Kvinder, vi mødte, hoppede ud i Sneen som Kakkerlaker, medens Mændene bandede og Børnene raabte Hurra.

Saaledes naaede vi Frederikshavn og drejede ind paa Hotel Hoffmann.

- Puh! sagde Maleren og satte sig tungt i en Sofa - jeg kan sgu ikke begribe, at Nansen syntes, det var yndigt at køre over Indlandsisen! ... Jensby! Portvin og et Schakbrædt!

- Naa, vi skal spille? spurgte jeg.

- Ja, nikkede han - vi maa ha' en Gudsdom. De har hele Tiden været saa kæphøj, og nu ønsker jeg at erfare, hvor dybt De egentlig stikker.

- Godt! sagde jeg - taber jeg, erklæres jeg for Idiot ... men De betaler alligevel Portvinen!

- Det er et Ord!

Og saa satte vi os til at spille ... og Maleren vandt.

- Hæ hæ! gnækkede han - det er nok ikke altsaa altid, at den klassiske Dannelse viser sig fyldestgørende?

- Nej, sagde jeg - ikke altsaa altid!

Og saa gik vi hen og satte os paa hver sin Side af det store Midterbord og gav os til at studere Aviserne og ryge en Cigar. Det vil sige, Maleren røg fire.

Og Klokker seks satte vi os igen i Kanen og rutchede hjemad.

Lige idet jeg holdt Luna lidt an for at dreje om ad Bivejen, kom et Enspænderkøretøj sindig rullende imod os.

- Der er sgu ham med Hoppen! sagde Maleren. Jeg stoppede op, og Manden paa Køretøjet stoppede op.

- Naa, hvordan gaar det? spurgte jeg.

- Jo, ellers Tak! sagde Kabudsmanden fornøjet - nu gaar 'et da helt godt! Hun fik jo et bitte Fo'er oppe paa Gaarden en Times Tid, mens jeg ga' Kaffepunser til Selskabet, saa nu er vi helt Ka'l alle sammen! ... Ja-a, det er jo - - -

Men vi hørte ikke mere, thi Luna overtog pludselig selv Styret og svingede ind paa Vejen ind over Markerne.

- Hér var det, De laa for Døden! sagde Maleren lidt efter, da vi kørte forbi Stedet, hvor vi første Gang var væltet.

214

Jeg svarede ham naturligvis ikke.

- Hør véd De hvad? vedblev han - nu gaar der pludselig et Lys op for mig!

- Endelig! sagde jeg - og hvad er det for ét?

- Jo ser De, Grunden til, at De ikke kunde rejse Dem selv før er naturligvis, at De har Spat i Haserne ligesom Hoppen derude ... hæ, hæ!

Oppe ved Anne Halbergs Hus holdt jeg Luna i Skridtgang for at komme om Hjørnet og køre langsomt ned ad Bakkevejen ved Skoven.

- Kan De se? spurgte Maleren.

- Jo, det tænker jeg.

- Ja for ellers kan jeg da godt stryge en Tændstik!

- Det er dog mageløst, saa De er bleven vittig siden den Portvin! sagde jeg. - Skal vi køre lidt i Trav for at svale Dem?

- Ja værs'god! sagde Maleren næsvist.

Jeg løsede paa Linerne, og Luna tog Fart igen og travede rask ned ad Bakken. Kanen slingrede og gled fra den ene Side af Vejen til den anden. Men Maleren tog det meget overlegent, han fløjtede endogsaa.

Pludselig slingrede vi over i en Snedrive, hvor vi blev siddende.

- Naactøj Luna! sagde jeg - ta' bare fat! Luna forsøgte, men kunde ikke.

- Aa Snak! sagde jeg. - Gu' kan Du saa! Og jeg gav den en lille Opmuntring med Pisken.

Hesten sprang frem.

I det samme sagde det: Knak i Kanen, og den ene Stang fløj ud til Siden.

- Sidder vi? spurgte Maleren.

- Ja betydelig! sagde jeg.

Og saa sad vi gan'ske stift og stille et Par Sekunder.

- Ja hér kan vi sgu da ikke blive siddende! udbrød saa Maleren arrig.

- Det lader dog næsten til det! sagde jeg.

- Skal De da ikke af og se efter, hvad der er i Vejen?

- Det véd jeg meget godt, sagde jeg - det er en Stang, der er knækket.

215

- Jamen, jamen ... jamen hvordan kommer vi saa hjem?

- Vi maa vel gaa.

- Gaa?

- Jo-o!

- Jamen skal De da ikke af og se efter, hvad der er i Vejen?

- Det véd jeg meget godt, gentog jeg akkurat i samme Tone som før - det er en Stang, der er knækket.

- Aa, De ... De Blæksprutte! brummede Maleren og krøb ud af sit Hylster.

- Det er saa yndigt at følges ad! sang jeg og kravlede bag efter.

Og saa spændte jeg Hesten fra og tog Kanetæppet af den.

- Det maa De bære, sagde jeg og kastede det hen til Maleren. - Og det er ogsaa bedst, at De ta'r Rejsetæppet og Bjørneskindet med; det er ikke værdt, at vi lader det blive liggende herude paa Vejen.

- Er der ellers ikke andre Smaating?

- Jo: De kan lægge Stængerne op i Kanen, saa kan Kristjan hente det hele.

- Ja, De er en herlig Spire! brummede Maleren. - De kan udstede. Love og Anordninger, men styre Deres egne Affærer

- Farvel! afbrød jeg ham mildt og venligt - far *vel*, og *Tak* for i Aften!

Og jeg begyndte, at "lege Hest" med Luna ned ad Vejen.

- Hov! raabte Maleren - hov! De maa sgu ta' mig med!

Han kom indhyllet som en Barselkvinde travende ned mod mig med Kanenet, Rejsetæppe og Bjørneskind over Hoved og Skuldre og hængende langt ned ad Ryggen.

- Holdt! skreg han - holdt dog!

- Ja, vil De saa lade være med at bruge Mund?

- Ja-a! stønnede han - jeg mortificerer Rub og Stub! jeg blæser paa Gudsdommen! ... De er det *intelligenteste* Menneske, jeg ... Aa Gud bevares vel i Himmerige, hvor jeg sveder!

- De kan ta' fat i Spændetampen bag i min Kappe! sagde jeg og holdt Hesten an, indtil han havde naaet os.
216

Maleren gjorde et vældigt Greb i Kappen. Og saa kørte vi videre i Tavshed.

Da vi var kommet forbi Mølledammen og Ladegaarden, slog jeg et Knald med min Svøbe, og Plankerne i Broen over Voldgraven gungrede hult under vore Hovslag, da vi for over den.

Og op gennem Borggaarden kørte vi, hvor Lyset faldt med et rødgult, godsligt Skær ud over den hvide Sne.

- Skal vi svinge rundt om Springvandet? spurgte jeg.

- Naturligvis! mumlede Maleren inde bag sine Forhæng - lad os bare ta' alting med!

Og saa svang vi rundt om Springvandet og op foran Døren, hvor Kusk og Tjener stod djævelsk grinende som om Formiddagen, da vi drog ud. Og dér sank vi tilintetgjorte ned paa hver sin Side af Stentrappen.

Men inde i den oplyste Entré stod Godsejeren i hjemlig Middagsdress: tætknappet Diplomatfrakke, graa Benklæder, nedfaldende Flipper og mørk Halsdug uden Naal. Han toede hyggeligt sine hvide, bløde Hænder inden i hinanden, mønstrede et Sekund den kaneløse Luna, nikkede derpaa ned til os og sagde med en uendelig Blidhed i Tone og Foredrag:

- Det var Ret, Børn! saadan skal det være. Jeg ser, I har gjort hvad I kunde, for at komme i ordentlig Tid hjem.